

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام

ISC 2023

رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام

ISC 2023

کلیه حقوق معنوی این اثر متعلق به مؤسسه ISC است.
هرگونه استفاده از مطالب این گزارش با ذکر منبع بلامانع است
DOR: <https://dorl.net/dor/20.1001.5.1.1402.12.3.8>

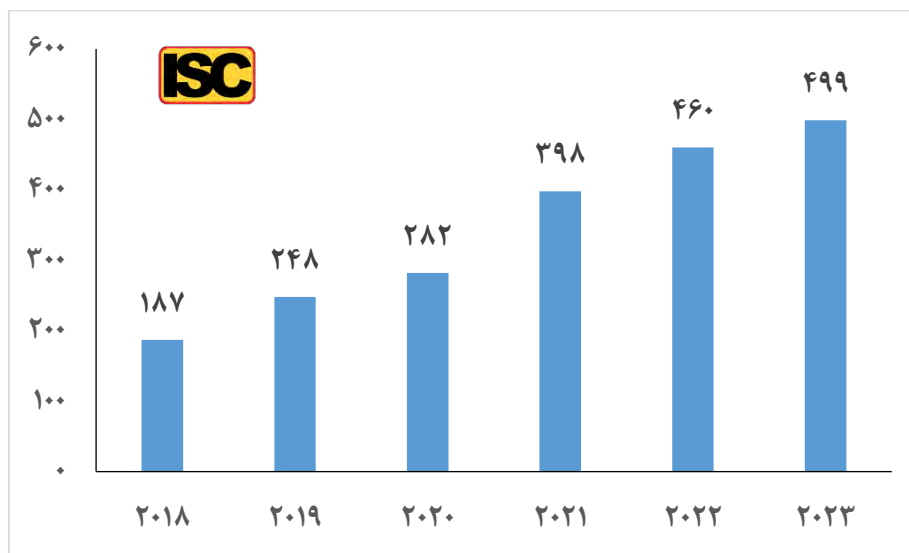
اسفند ۱۴۰۲

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام 2023 ISC

رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام 2023 ISC توسط مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام انتشار یافت، که از میان دانشگاه‌های ۵۷ کشور اسلامی، در مجموع ۴۹۹ دانشگاه از ۳۳ کشور اسلامی در آن حضور دارند. در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ۲۰۲۳، دانشگاه‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که حداقل ۵۰۰ مدرک در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۱۹ در پایگاه وب آو ساینس (WoS) به ثبت رسانیده باشند. به دلیل اینکه بسیاری از دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی‌های جهانی حضور ندارند رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام می‌تواند علاوه بر مشخص کردن جایگاه هر دانشگاه در بین کشورهای اسلامی با نشان دادن نقاط ضعف و قوت دانشگاه‌ها براساس هر معیار، اساس هدف‌گذاری و سیاست‌گذاری دانشگاه‌ها قرار گیرد. رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام از سال ۲۰۱۸ توسط ISC انجام می‌گیرد که در نمودار ۱ روند حضور تعداد دانشگاه‌ها در این رتبه‌بندی قابل مشاهده است.

نمودار ۱: روند حضور تعداد دانشگاه‌ها در رتبه‌بندی جهان اسلام ISC

۱۰ دانشگاه برتر حاضر در این رتبه‌بندی از کشورهای عربستان، قطر، مالزی، پاکستان، لبنان، ایران و امارات متحده عربی هستند که کشور عربستان با ۴ دانشگاه و بقیه کشورها هر کدام با ۱ دانشگاه در میان ده دانشگاه برتر جهان اسلام قرار گرفته‌اند.

جدول ۱: دانشگاه‌های برتر رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC

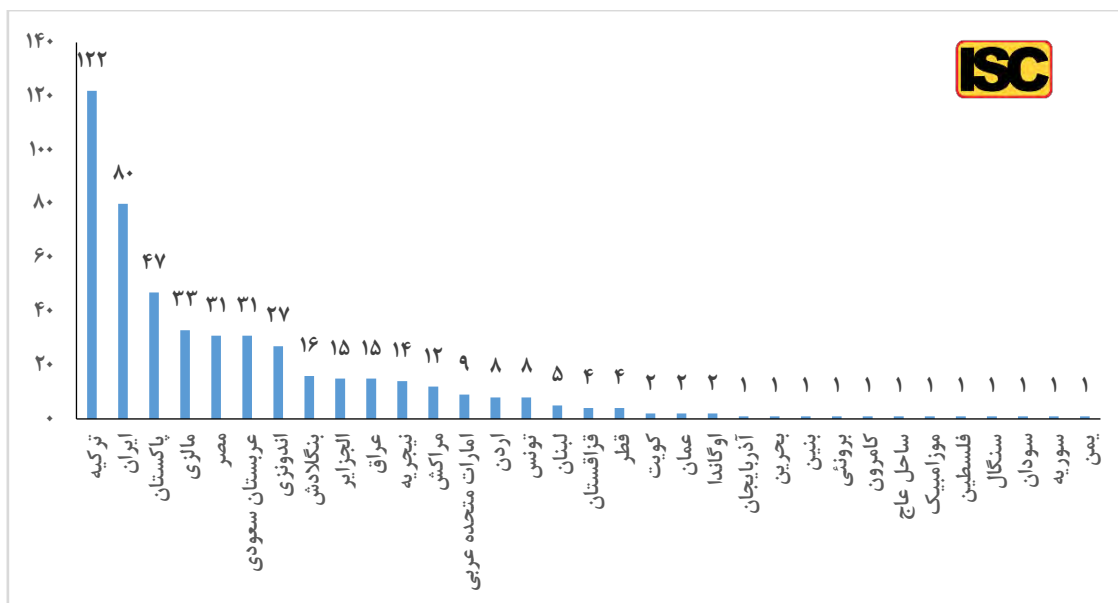
Rank	University	Country
1	King Abdullah University of Science & Technology	Saudi Arabia
2	King Saud University	Saudi Arabia
3	King Abdulaziz University	Saudi Arabia
4	King Fahd University of Petroleum & Minerals	Saudi Arabia
5	Qatar University	Qatar
6	Universiti Malaya	Malaysia
7	COMSATS University Islamabad (CUI)	Pakistan
8	American University of Beirut	Lebanon
9	University of Tehran	Iran
10	Khalifa University of Science & Technology	United Arab Emirates

دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام 2023 ISC

از میان دانشگاه‌های ۵۷ کشور اسلامی، در مجموع ۴۹۹ دانشگاه از ۳۳ کشور اسلامی شرایط حضور در این نظام رتبه‌بندی را داشته‌اند.

بیشترین تعداد حضور دانشگاه‌ها متعلق به کشورهای ترکیه، ایران و پاکستان می‌باشد که به ترتیب ۱۲۲، ۸۰ و ۴۷ دانشگاه در این رتبه‌بندی حضور دارند.

وضعیت سایر کشورهای اسلامی به لحاظ تعداد دانشگاه‌های حاضر در رتبه‌بندی در نمودار ۲ نشان داده شده است.

نمودار ۲: تعداد دانشگاه‌های کشورهای اسلامی در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC 2023

دانشگاه‌های اول کشورهای اسلامی در جدول ۲ نشان داده شده است.

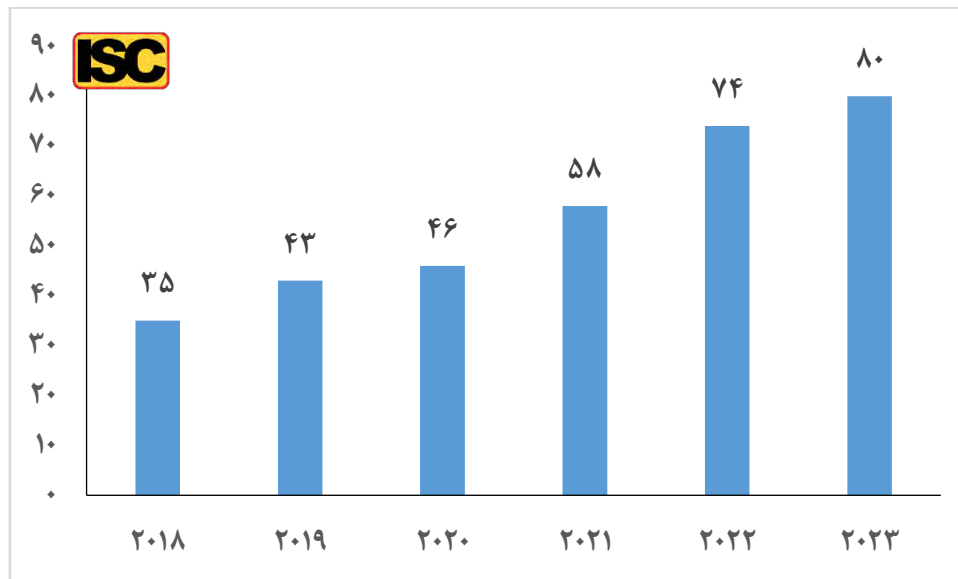
جدول ۲: دانشگاه‌های اول هر کشور در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC 2023

Row	University	Rank	Country
1	King Abdullah University of Science & Technology	1	Saudi Arabia
2	Qatar University	5	Qatar
3	Universiti Malaya	6	Malaysia
4	COMSATS University Islamabad (CUI)	7	Pakistan
5	American University of Beirut	8	Lebanon
6	University of Tehran	9	Iran
7	Khalifa University of Science & Technology	10	United Arab Emirates
8	Middle East Technical University	11	Turkiye
9	Cairo University	12	Egypt
10	Sultan Qaboos University	27	Oman
11	Kuwait University	36	Kuwait
12	Universite de Tunis-El-Manar	37	Tunisia
13	Jordan University of Science & Technology	43	Jordan
14	University of Ibadan	57	Nigeria
15	Nazarbayev University	63	Kazakhstan
16	Makerere University	64	Uganda
17	University of Indonesia	65	Indonesia
18	Mohammed V University in Rabat	69	Morocco
19	University Brunei Darussalam	83	Brunei
20	University of Dhaka	101-125	Bangladesh
21	University of Yaounde I		Cameroon

Row	University	Rank	Country
22	University of Baghdad	126-150	Iraq
23	An Najah National University	201-250	Palestine
24	University Cheikh Anta Diop Dakar		Senegal
25	Eduardo Mondlane University		Mozambique
26	University Science & Technology Houari Boumediene		Algeria
27	University of Abomey Calavi		Benin
28	Baku State University		Azerbaijan
29	University of Khartoum	251-300	Sudan
30	Universite Felix Houphouet-Boigny	301-350	Cote Ivoire
31	University of Bahrain	351-400	Bahrain
32	Damascus University	401-450	Syria
33	Taiz University		Yemen

دانشگاه‌های جمهوری اسلامی ایران در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC 2023

تعداد ۸۰ دانشگاه از جمهوری اسلامی ایران در این رتبه‌بندی حضور دارند. این در حالی است که در رتبه‌بندی سال گذشته ۷۴ دانشگاه از ایران حضور داشتند. در نمودار ۳ روند حضور دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی جهان اسلام ISC قابل مشاهده است.

نمودار ۳: روند حضور دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی جهان اسلام ISC

از میان دانشگاه‌های ایرانی حاضر در رتبه‌بندی، دانشگاه تهران در زمره ۱۰ دانشگاه جهان اسلام برتر قرار دارد و دانشگاه‌های تربیت مدرس، صنعتی امیرکبیر، صنعتی شریف، علوم پزشکی تهران، علوم پزشکی ایران، صنعتی اصفهان، علوم پزشکی شهید بهشتی و علوم پزشکی مشهد دانشگاه‌های حائز رتبه‌زیر ۵۰ می‌باشند. در جدول ۳ تعداد و رتبه‌های دانشگاه‌های ایران در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ۲۰۲۳ نشان داده شده است. لازم به ذکر است که دانشگاه‌هایی که رتبه‌بندی آنها در بازه یکسان هستند همگی هم رتبه‌بندی شده است.

و ترتیب اسامی براساس حروف الفبا (به لاتین) مطابق با سامانه رتبه‌بندی ISC می باشد.

جدول ۳: جایگاه دانشگاه های ایران در رتبه‌بندی دانشگاه های جهان اسلام 2023 ISC

ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۳	۲۰۲۲	ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۳	۲۰۲۲
۱	دانشگاه تهران	۹	۹	۴۱	دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل	۲۰۲۳	۱۵۱-۱۷۵
۲	دانشگاه تربیت مدرس	۱۵	۲۰	۴۲	دانشگاه خوارزمی	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۳	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۱۶	۳۵	۴۳	دانشگاه رازی	۲۰۲۳	۱۷۶-۲۰۰
۴	دانشگاه صنعتی شریف	۱۸	۲۴	۴۴	دانشگاه صنعتی سهند	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۵	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۲	۷	۴۵	دانشگاه شهید چمران اهواز	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۶	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۳۲	۲۳	۴۶	دانشگاه شهرکرد	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۷	دانشگاه صنعتی اصفهان	۴۷	۴۰	۴۷	دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۸	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۸	۲۲	۴۸	دانشگاه کردستان	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۹	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۴۹	۳۸	۴۹	دانشگاه زنجان	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۱۰	دانشگاه فردوسی مشهد	۵۱	۷۱	۵۰	دانشگاه ارومیه	۲۰۲۳	۱۷۶-۲۰۰
۱۱	دانشگاه علم و صنعت ایران	۵۶	۵۸	۵۱	دانشگاه علوم پزشکی ارومیه	۲۰۲۳	۱۷۶-۲۰۰
۱۲	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۶۶	۳۴	۵۲	دانشگاه یاسوج	۲۰۲۳	۱۷۶-۲۰۰
۱۳	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۷۴	۵۵	۵۳	دانشگاه علوم پزشکی اردبیل	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۱۴	دانشگاه شهید بهشتی	۸۲	۶۰	۵۴	دانشگاه بین المللی امام خمینی	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۱۵	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۸۹	۱۰۱-۱۲۵	۵۵	دانشگاه علوم پزشکی لرستان	۲۰۲۳	۱۷۶-۲۰۰
۱۶	دانشگاه شیراز	۹۰	۵۶	۵۶	دانشگاه علوم پزشکی شاهرود	۲۰۲۳	۳۰۱-۳۵۰
۱۷	دانشگاه تبریز	۹۱	۶۲	۵۷	دانشگاه صنعتی شیراز	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۱۸	دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه	۹۴	۷۹	۵۸	دانشگاه مازندران	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۱۹	دانشگاه علوم پزشکی اصفهان	۱۰۱-۱۲۵	۴۶	۵۹	دانشگاه سیستان و بلوچستان	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۲۰	دانشگاه علوم پزشکی جندی شاپور اهواز	۹۹	۹۹	۶۰	دانشگاه علوم پزشکی زاهدان	۲۰۲۳	۲۰۱-۲۵۰
۲۱	دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله	۱۲۶-۱۵۰	۱۲۶-۱۵۰	۶۱	دانشگاه الزهرا	۲۰۲۳	۳۰۱-۳۵۰
۲۲	دانشگاه علوم پزشکی مازندران	۱۲۶-۱۵۰	۱۲۶-۱۵۰	۶۲	دانشگاه اراک	۲۰۲۳	۳۰۱-۳۵۰
۲۳	دانشگاه سمنان	۱۵۱-۱۷۵	۱۵۱-۱۷۵	۶۳	دانشگاه تحصیلات تکمیلی صنعتی و فناوری پیشرفته کرمان	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۲۴	دانشگاه صنعتی شاهرود	۱۲۶-۱۵۰	۱۲۶-۱۵۰	۶۴	دانشگاه لرستان	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۲۵	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۲۵۱-۳۰۰	۲۵۱-۳۰۰	۶۵	دانشگاه شاهد	۲۰۲۳	۳۰۱-۳۵۰
۲۶	دانشگاه علوم پزشکی بابل	۱۲۶-۱۵۰	۱۲۶-۱۵۰	۶۶	دانشگاه تربیت معلم شهید رجایی	۲۰۲۳	۳۰۱-۳۵۰
۲۷	دانشگاه علوم پزشکی گلستان	۸۹	۸۹	۶۷	دانشگاه بیرجند	۲۰۲۳	۳۰۱-۳۵۰
۲۸	دانشگاه علوم پزشکی همدان	۱۵۱-۱۷۵	-	۶۸	دانشگاه مراغه	۲۰۲۳	۲۵۱-۳۰۰
۲۹	دانشگاه علوم پزشکی کرمان	۱۰۱-۱۲۵	۱۰۱-۱۲۵	۶۹	دانشگاه ایلام	۲۰۲۳	-
۳۰	دانشگاه علوم پزشکی کردستان	۱۵۱-۱۷۵	۱۵۱-۱۷۵	۷۰	دانشگاه هرمزگان	۲۰۲۳	۳۵۱-۴۰۰
۳۱	دانشگاه اصفهان	۱۲۶-۱۵۰	۱۲۶-۱۵۰	۷۱	دانشگاه قم	۲۰۲۳	-

ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۳	۲۰۲۲	ردیف	نام دانشگاه	۲۰۲۳	۲۰۲۲
۳۲	دانشگاه محقق اردبیلی		۲۰۱-۲۵۰	۷۲	دانشگاه صنعتی ارومیه		۳۵۱-۴۰۰
۳۳	دانشگاه بوعلی سینا		۱۷۶-۲۰۰	۷۳	دانشگاه صنعتی کرمانشاه		۳۵۱-۴۰۰
۳۴	دانشگاه تحصیلات تکمیلی علوم پایه زنجان		۱۵۱-۱۷۵	۷۴	دانشگاه صنعتی مالک اشتر		۳۰۱-۳۵۰
۳۵	دانشگاه علوم پزشکی قزوین		۱۲۶-۱۵۰	۷۵	دانشگاه خلیج فارس		۳۵۱-۴۰۰
۳۶	دانشگاه علوم پزشکی سمنان	۱۷۶-۲۰۰	۲۵۱-۳۰۰	۷۶	دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری	۴۰۱-۴۵۰	۳۵۱-۴۰۰
۳۷	دانشگاه شهید باهنر کرمان		۱۵۱-۱۷۵	۷۷	دانشگاه بناب		-
۳۸	دانشگاه کاشان		۱۵۱-۱۷۵	۷۸	دانشگاه ولی عصر رفسنجان		-
۳۹	دانشگاه گیلان		۱۲۶-۱۵۰	۷۹	دانشگاه علامه طباطبائی		+۴۰۱
۴۰	دانشگاه یزد		۱۲۶-۱۵۰	۸۰	دانشگاه علوم پزشکی خراسان شمالی	+۴۵۱	-

ده دانشگاه برتر ایران در هر یک از معیارهای رتبه‌بندی اسلامی ISC در جدول ۴ نشان داده شده است.

جدول ۴: رتبه‌های برتر دانشگاه‌های ایران در هر یک از معیارهای رتبه‌بندی جهانی ISC

رتبه در ایران	نام دانشگاه	پژوهش	رتبه در ایران	نام دانشگاه	آموزش
۱	دانشگاه تهران	۴	۱	دانشگاه علوم پزشکی بقیه الله	۸
۲	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۸	۲	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۱۲
۳	دانشگاه تربیت مدرس	۱۲	۳	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۱۶
۴	دانشگاه صنعتی شریف	۱۴	۴	دانشگاه تربیت مدرس	۲۱
۵	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۱۶	۵	دانشگاه علوم پزشکی سمنان	۲۲
۶	دانشگاه صنعتی اصفهان	۲۷	۶	دانشگاه تهران	۲۳
۷	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۳۰	۷	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۲
۸	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۳۲	۸	دانشگاه صنعتی شاهرود	۴۰
۹	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۳۳	۹	دانشگاه شهید مدنی آذربایجان	۴۴
۱۰	دانشگاه تبریز	۳۴	۱۰	دانشگاه محقق اردبیلی	۴۸
رتبه در ایران	نام دانشگاه	فعالیت‌های بین‌المللی	رتبه در ایران	نام دانشگاه	فناوری و نوآوری
۱	دانشگاه علوم پزشکی تهران	۲۰	۱	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۱۹
۲	دانشگاه تهران	۲۸	۲	دانشگاه صنعتی شریف	۲۱
۳	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۳۶	۳	دانشگاه تربیت مدرس	۳۵
۴	دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی	۴۲	۴	دانشگاه فردوسی مشهد	۵۳
۵	دانشگاه صنعتی امیرکبیر	۵۳	۵	دانشگاه تهران	۵۴
۶	دانشگاه صنعتی شریف	۵۶	۶	دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی	۵۸
۷	دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۶۰	۷	دانشگاه صنعتی اصفهان	۶۰
۸	دانشگاه علوم پزشکی شیراز	۶۵	۸	دانشگاه سمنان	۶۱
۹	دانشگاه تربیت مدرس	۶۶	۹	دانشگاه علوم پزشکی ایران	۶۳
۱۰	دانشگاه علوم پزشکی تبریز	۷۳	۱۰	علم و صنعت دانشگاه ایران	۷۲

روش‌شناسی رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC 2023

در رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ۲۰۲۳، دانشگاه‌هایی مورد بررسی قرار می‌گیرند که حداقل ۵۰۰ مدرک در سال‌های ۲۰۲۱-۲۰۱۹ در پایگاه وب آو ساینس (WoS) به ثبت رسانیده باشند. اطلاعات این رتبه‌بندی از پایگاه‌های اطلاعاتی بین‌المللی نظیر USPTO، WoS، Incites، گردآوری شده است.

موسسه استنادی و پایش علم و فناوری جهان اسلام (ISC) به منظور رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام در معیارهای خود، مهم‌ترین مأموریت دانشگاه‌ها که عبارتند از: پژوهش (با وزن ۶۰ درصد)، نوآوری (با وزن ۱۵ درصد)، آموزش (با وزن ۱۰ درصد) و فعالیت‌های بین‌المللی (با وزن ۱۵ درصد) را در نظر گرفته و بر این اساس دانشگاه‌های کشورهای اسلامی را مورد سنجش و ارزیابی قرار می‌دهد. محاسبه تعداد مقالات سلب اعتبار شده (Retractions) دانشگاه‌ها با نمره منفی است که در شاخصی تحت عنوان اعتبار منفی (Neg Rep) آورده می‌شود. در جدول ۵ شاخص‌های مورد استفاده در این رتبه‌بندی نشان داده شده است.

جدول ۵: معیارها و شاخص‌های رتبه‌بندی دانشگاه‌های جهان اسلام ISC

وزن	معیار	شاخص		وزن	
۶۰	پژوهش	A1	کمیت	حجم پژوهش	۲۵
		A2	کیفیت	تعداد استناد به مقالات	۱۵
		A3	کیفیت	تأثیر استنادی نرمال شده	۱
		A4	کیفیت	تأثیر استنادی نسبت به کل جهان	۴
		A5	کیفیت	تعداد مقالات نشریات برتر	۱۵
۱۰	آموزش	B1		نسبت دانشجو به عضو هیات علمی	۵
		B2		تعداد اعضای هیات علمی پر استناد	۵
۱۵	فعالیت بین‌المللی	C1		تعداد همکاری دانشگاه در انتشار مقالات بین‌المللی	۱۰
		C2		تعداد کشورهای همکار در انتشارات بین‌المللی	۴
		C3		میزان شهرت دانشگاه	۱
		C4		مقالات سلب اعتبار شده	-۲.۵
۱۵	نوآوری	D1		تعداد پروانه‌های ثبت اختراع	۱۰
		D2		درصد هم‌انتشاری با صنعت	۵

نتایج کامل این رتبه‌بندی در وبگاه رتبه‌بندی‌های جهانی ISC به آدرس <https://wur.isc.ac> با نام ISC

Islamic World University Rankings 2023 در دسترس می‌باشد.

مؤسسه استنادی و پایش علم و فناوری
جهان اسلام

شیراز، بلوار جمهوری اسلامی، خیابان جام جم

کدپستی: ۷۱۹۴۶۹۴۱۷۱

<https://isc.ac>